

L'intschertezza da las proximas emnas è in problem

Blers hotels ed ustarias dal Grischun – cunzunt en la regiun dal Partenz e Tavau han memia pauc persunal. Bleras e blers collaturats èn en isolaziun ubain quarantena. En autras branschas è la gronda part dal persunal anc sauna e lavura. Quai che procura per tensiuns è l'intschertezza da las proximas emnas pertutgant la vehemenza dad Omicron.

MARTIN GABRIEL/FMR

La citad da Tavau ha ils pli blers cas dad Omicron en il Grischun. Da circa 11 000 abitantas ed abitants eran glindesdi 1487 malsauns dad Omicron. «A Tavau vesa quai ora fitg mal», ha il president da l'Uniun da commerzi da Tavau *Boris Bossi* ditg a la FMR, «era jau hai stuì serrar mes affar da sport pervia da mancanza da persunal.» Per Bossi èsi dentant ina situaziun da cletg che quai è succedì pir uss il schaner e na sur ils firads da Nadal e Bumaun. Il schef dal stab da pandemia da l'ospital da Tavau, *Walter Kistler*, ha ditg che circa 5% dal persunal saja en isolaziun. En la sala d'operaziun lavurian dentant gia uss persunas cun funcziuns da clav che hajan in permess dal Chantun d'extrar pli baud da la quarantena.

Stritgar la quarantena sco mesira

Il directur da l'Uniun grischuna da commerzi *Maurus Blumenthal* ha confermà che cunzunt la hotellaria e la gastronomia grischuna saja confruntada fitg cun problems da persunal enfin qua. Tar il commerzi en detagl è la situaziun passabla fin uss. Quai cun excepziun da fitg pitschnas butias che vegnan manadas be da la possessura. El possia mo sa repeter: «Per surmuntar la situaziun cun uschè blers cas dad Omicron stuess la Confederaziun decider da scursanir la quarantena e l'isolaziun. Jau sun da l'idea da stritgar dal tut la quarantena.» Surtut ussa che la regenza hagi decidi da desister dals texts da menaschi eisi era da

metter la quarantena en dumonda. Decider stoppian las autoritads.

Tegnair avert è impurtant

Il president da Gastro Grischun, *Franz Sepp Caluori* deplorescha la situaziun dals manaschis d'ustaria e hotellaria a Tavau, en il Partenz u per exempel er en l'Engiadin'Ota. La medaglia haja dentant er qua duas varts. Er en la citad da Cuira dettia tut in auter fenomen, quel da la mancanza da giasts. Cunquai che tantas persunas lavurian a chasa, manchian ils giasts da gentar en ils restaurants. «Jau persunalmain hai stuì introducì lavur curta en mes restaurant» ha Caluori ditg, «en quest cas n'èsi er naging problem da remplazzar insaquantas persunas che mancan pervia dad Omicron.»

Preparads per il cas d'urgenza

Savognin-Bivio-Alvra Turissem cun la gestiunaria *Tanja Amacher* a la testa, ha furmà in stab d'observaziun Covid19 cun tut ils manaschis publics e da prestaziun da servetsch en Surses. Quest stab haja discutà eventualas stretgas da persunal pervia dad Omicron. «Nus avain actualmain singulas persunas ch'èn en quarantena, dentant è quai supportabel», ha Tanja Amacher ditg, «en cas che la situaziun vegn pli critica avain nus previs da sustegnair là nua ch'i dovra gist. Quai vulesch dir che er insatgi da la vischnanca, da l'ospital u da las pendicularas pudess surpigliar lavurs per quest lieu che ha mancanza da persu-

nal.» Part dal stab d'observaziun Surses fan ils biros turistics, la vischnanca politica, la scola da skis, l'ospital Surses, las pendicularas da Savognin e Bivio sco er Gastro Surses.

Il cunfin è tar 15% ch'èn malsauns

Tar las pendicularas Arena Alva èn actualmain 15 da 270 persunas, ubain circa tschintg per tschient dal persunal ch'èn en quarantena u en isolaziun. Tenor *Curdin Caprez*, il manader da las pendicularas saja quai supportabel. «Nus avain la pussaivladad da far midadas internas, uschia ch'ins po sustegnair partiziuns cun blers malsauns. Il cunfin critic vegn ad esser cuntanschì cun ina cumpart da 15% dal persunal che avess Omicron.» Las pendicularas Arena Alva deploreschan la decisiun da la regenza da chalar cun ils tests da manaschi. Per l'Arena Alva era quai in fitg bun instrument per isolar persunas cun infecziuns.

Singulas absenzas da malsogna è daventà normalità

«Viver cun la situaziun e far il meglier ordlonder», quai è la devisa da *Daniel Herger*, il gestiunari da la Spitex Cadi cun 23 persunas da tgira. «Nus avain adina puspè gi' ina u l'autra persuna da noss team ch'è vegnida testada positiv, dentant adina mo cas singuls e mai ina gruppa pli gronda.» Sch'i dess pli numerusas absenzas il medem mument las proximas emnas, lura dovri lubientschas dal Chantun da scursanir la quarantena.

Ils trais cussegliers guvernativs Peter Peyer, Marcus Caduff e Jon Domenic Parolini (da san.) han declarà ier suentermezdi la situaziun actuala dal cumbat cunter il coronavirus.

FOTO LIVIA MAUERHOFER

cuntinuaziun da l'emprima pagina

95% cas dad Omicron

La regenza ha perquai decis en sia sesida da dumengia da bandunar parzialmain a partir dad oz mardi sia «via grischuna», quella dals tests regulars. Trais cussegliers guvernativs dal Grischn han declarà quella decisiun glindesdi suentermezdi en ina conferenza da medias a Cuira: Marcus Caduff, minister d'economia, *Peter Peyer*, minister da sanadad, e *Jon Domenic Parolini*, minister d'educaziun.

Tenor Peter Peyer pertutgan radund 95% dals cas activs infecziuns cun il virus Omicron, ina varianta pli contagiosa ch'ha ina incubaziun pli curta. Peter Peyer: «Cun las stretgas actualas arrivian ils resultats or dals labors pir 48 uras suenter il test u anc pli tard. Uschia perda il testar repetitiv ses senn oriund, las chadainas da s'infecar na pon

betg pli vegnir interruttas.» Peter Peyer ha era rendì attent che gist ils tests da pooling en las scolas sforzian – causa dapli provas positivs or dals tests da pool – da far pli savens tests individuals supplementars. E quai saja ina sfida per ils labors.

Las proximas emnas quinta la regenza numnadamain cun anc dapli persunas cun sintoms. Quai muntia lura anc dapli squitsch sin ils labors. Ma pertge betg tschertgar anc ulteriurs labors per dumagnar tut ils tests, p.ex. quels en las scolas? – Jon Domenic Parolini ha respundì a la conferenza: «Da tschertgar ulteriurs labors na porta nagut, en l'entira Svizra mancan capacitads.»

Mo en instituziuns medicinalas u da tgira

Co è lura la nova «via grischuna» en connex cun ils tests? A partir dad oz, mardi ils 11 da

schaner 2022, na datti pli nagins tests repetitivs (da manaschi) en interpresas grischunas. Ed er en las scolas na datti, a partir da la terza classa primara ensi, pli nagins tests da pool. Quella decisiun vala enfin che la regenza grischuna revalitescha la situaziun la fin da quest mais.

Ils tests repetitivs cuntinueschan però en instituziuns da sanadad (p.ex. ospitals e clinics, ma er dentists u apotecas) ubain en autras instituziuns da tgira (p.ex. dimoras per attempads u giuvenils ubain en canortas). Cuntinuads vegnan era ils tests repetitivs en las scolettas ed las emprimas duas classes primaras.

Malgrà che Omicron sforza la regenza da redimensiunar sia strategia da tests, è il gremi anc adina da l'idea che quella via saja stada la gista. Tenor il president da la regenza, Marcus Caduff: «Ils tests repetitivs èn stads in instrument effizient per cumbatter il coronavirus.»